

[Thestrup.]

eller hensynet til sin ideologi over alt andet, og netop derved bliver han farlig for de bestående samfund.

På den anden side behøver man ikke at sætte sig meget ind i historien for at se, at det ofte er de mennesker, der har bragt menneskeheden fremad. Der er derfor i os alle en vis modvilje imod at anvende straf overfor den politiske forbryder, der tror på sin sag. Når vi fra mit partis side alligevel så stærkt har interesseret os for dette lovforslag, der udvider det strafbares grænser så væsentligt, er det, fordi de sidste 20 års udvikling har vist, hvor farlig den politiske forbrydelse er i krigsfremkaldende retning, og fordi vi mener, at vor forfatning og vore politiske forhold er således, at magt-anvendelse eller brud på lovene er unødvendige for at føre udviklingen fremad, ja, direkte til skade for dette formål.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige mit partis medvirken til en velvillig behandling af det foreliggende forslag.

Bertel Dahlgaard: Andre ordførere har henvist til den bemærkning, den højtærede justitsminister sluttede sin fremsættelses-tale med, bemærkningen om, at den højtærede minister ikke havde større tro til strengere straffebestemmelser som middel til at hindre forbrydelser, og jeg forstod den højtærede minister sådan, at det specielt gælder med hensyn til det område, vi her bevæger os på. Også jeg er tilbøjelig til at give den højtærede justitsminister ret heri. Lovforslaget taler om handlinger udført under krig eller besættelse af landet. Man kan i virkeligheden med god grund bruge udtrykket „besættelse“ i en anden betydning. De mennesker, som dette lovforslag tager sigte på, vil ofte selv være genstand for en sjælsbesættelse, og det er under en sådan sjælsbesættelse, de er med til at afsværge, hvad man gennem tiderne har forstået ved landsmandsskabets love.

Men selvom forholdet ligger, som ministeren mener, er det selvfølgelig ikke ensbetydende med, at man skal undlade en ny lovgivning på disse områder. En sådan lovgivning vil, som det også er antydnet af andre ordførere, kunne have sin store betydning, for det første derved at den giver befolkningen klar besked — enhver ved efter vedtagelse af en sådan lov, hvilke normer staten vil håndhæve, når den har sin frie vilje —, og for det andet derved at de skærpede af lovgivningen, der finder sted, eventuelt kan give større muligheder for på ethvert tidspunkt, også inden man

står overfor krigsfare, at gribe ind overfor ulovlige handlinger, der forberedes eller udlægges.

Ud fra disse betragtninger vil vi fra vor side da også deltage positivt i behandlingen af dette lovforslag, men det er indlysende, at en lov af denne art rejser en række vanskelige problemer. Jeg behøver blot at bede ærede medlemmer gøre det tankeeksperiment, hvilke problemer der ville være opstået under selve den tyske besættelse, hvis visse af disse bestemmelser havde eksisteret dengang. Jeg skal ikke uddybe det nærmere, men jeg tror i virkeligheden, at det er værd at tænke adskilligt mere over, end jeg har indtryk af, at mange ærede medlemmer gør.

I det hele taget bevæger vi os her på et område, hvor mange eventualiteter kan foreligge, hvis ulykkerne igen skulle vælte ind over landet, men også alle disse eventualiteter tror jeg, et udvalg egner sig bedre til at behandle.

Under disse forhold skal jeg slet ikke forsøge at gennemgå dette lovforslag i dets enkeltheder, men nøjes med at pege på ganske enkelte punkter.

Der er det store spørgsmål om dødsstraffen. Jeg skal straks sige, at adskillige medlemmer af det radikale venstre ikke vil stemme for dens optagelse i loven. Man kunne måske mene, at medlemmer af dette ting, som har stemt for dødsstraffens optagelse i straffelovstillægget af 1945, ud fra en logisk betragtning også måtte være tilhængere af bestemmelsen i denne lovgivning. Jeg gør opmærksom på, at således kan man ikke slutte. Den mulighed foreligger, at sådanne medlemmer har draget en sådan lære af praktiseringen af dødsstraffen i disse 4—5 år, at de netop derfor ikke ønsker at fortsætte. I denne henseende spiller det jo for nogle mennesker en stor rolle, at henrettelserne fortsattes flere år efter krigens ophør, og lovforslagets bestemmelser går jo ud på, at dødsstraf kan idømmes for handlinger begået under krig eller besættelse eller truende udsigt dertil, uden nogen tidsbegrænsning i forhold til den ekstraordinære periode.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning til § 101, der angår den, som modtager økonomisk støtte fra fremmed magt til politisk propagandavirksomhed, og som efter lovforslaget forpligtes til offentligt at oplyse om denne støtte. Jeg må gøre den almindelige bemærkning, at jeg nærer tvivl om disse bestemmelser effektivitet. Jeg finder det i høj grad berettiget, at sådanne oplysninger skal gives, men når der f. eks. i § 101, stk. 2, står, at oplysningen, forsåvidt angår skrifter,